

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2022 санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: **БНА-2023/173/НА-СТА-ТШЗ**

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2023 оны 02 дүгээр сарын 08</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэням Утас: 70442424 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Аудитор: Н.Бүнчинсүрэн Утас: 99049866 Цахим хаяг: bunchinsurenn@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584
Цахим шуудан: procurement_bayankhongor@audit.gov.mn

2023.02.10 № 2/08
танай _____ -ны № _____ -т

ИХ БОГДЫН БАЙГАЛИЙН ЦОГЦОЛБОРТ
ГАЗРЫН ХАМГААЛАЛТЫН ЗАХИРГААНЫ
ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧ Б.БАТ-ӨЛЗИЙ
ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар 8.9.1-д заасны дагуу Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй болно.

Аудитын гол асуудал

Дээд шатны төсөв захирагчаас тавьж олгосон 20.0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр Баянлиг сумын нутагт Бага баян 3 дугаар багийн Тойд хөх толгойт гэх газарт тарималжуулсан заг бүхий талбайд хайлаас, заг, буйлс тариалж хайс хамгаалалт хийж дансанд орлогоор бүртгэсэн ч тухайн нутгийн харьяа байгууллагад хүлээлгэн өгөөгүй байгаа нь тус хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалтыг хэрхэн хийж байгаа нь тодорхойгүй байгаа нь төсвийн үр ашгийг алдагдуулж байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 8 зорилго, 5 зорилтын хүрээнд 23 арга хэмжээг

005020122

D/2023-A4 Alban toot.doc

хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 93.2 хувиар үнэлсэн байна.

Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны 2022 оны санхүүгийн тайланд толилууагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй, аудитад ажил гүйлгээг түүврийн аргыг ашиглан гүйцэтгэсэн болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТӨРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>50,170,072.59</u>	<u>129,653,620.59</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	00.00	3,788,398.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	00.00	3,788,398.00
3121	Төгрөг	00.00	3,788,398.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	00.00	3,788,398.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	50,170,072.59	125,865,222.59
351	Түүхий эд материал	45,184,956.00	121,164,106.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	45,184,956.00	121,164,106.00
354	Хангамжийн материал	4,985,116.59	4,701,116.59
35410	Бичиг хэргийн материал	495,500.00	513,500.00
35420	Аж ахуйн материал	3,333,216.59	3,783,216.59
35470	Бусад хангамжийн материал	1,156,400.00	404,400.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>73,375,087.85</u>	<u>94,302,082.05</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	73,375,087.85	94,302,082.05
392	Биет хөрөнгө	73,375,087.85	94,302,082.05
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,370,117.88	5,370,117.88
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-402,759.00	-537,012.00
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	90,635,500.00	146,903,073.78
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-32,968,020.92	-59,664,704.68
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	52,627,933.34	53,696,641.54
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-42,685,927.45	-51,920,981.90
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	11,858,990.37	12,558,990.37
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-11,060,746.37	-12,104,042.94
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	529,410.00	529,410.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-529,410.00	-529,410.00
39301	Програм хангамж	495,000.00	495,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-495,000.00	-495,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>123,545,160.44</u>	<u>223,955,702.64</u>
413	Өглөг	144,820.00	00.00
4136	Бусад өглөг	144,820.00	00.00
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	50,638.00	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>123,400,340.44</u>	<u>223,955,702.64</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	123,400,340.44	223,955,702.64
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	36,953,494.00	36,953,494.00
51101	Өмч: - төрийн	36,953,494.00	36,953,494.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	85,326,728.32	185,882,090.52
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	85,326,728.32	85,326,728.32
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	100,555,362.20
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,120,118.12	1,120,118.12
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>123,545,160.44</u>	<u>223,955,702.64</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	442,006,490.00	491,785,372.98
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	43,893,412.00	123,707,824.98
120	Нийтлэг татварын бус орлого	43,893,412.00	123,707,824.98
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	925,340.00	4,878,850.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	925,340.00	4,878,850.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	42,640,000.00	57,336,281.98
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	328,072.00	61,492,693.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	398,113,078.00	368,077,548.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	367,459,800.00	340,673,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	367,459,800.00	340,673,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	30,653,278.00	23,615,850.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,000,000.00	20,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	15,653,278.00	3,615,850.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	0	3,788,398.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	0	3,788,398.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	406,846,326.86	391,230,010.78
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	406,846,326.86	391,230,010.78
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	337,270,601.58	338,271,423.59
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	206,871,600.56	224,283,922.80
210101	Үндсэн цалин	155,721,826.56	171,066,824.80
210102	Нэмэгдэл	39,056,174.00	22,564,549.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	12,093,600.00	22,385,000.00
210104	Урамшуулал	0	8,267,549.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,079,306.78	27,548,420.78
210201	Тэтгэврийн даатгал	25,805,147.78	19,164,158.70
210202	Тэтгэмжийн даатгал	165,606.00	2,098,718.70
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	132,485.00	1,747,059.01
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	12,695.00	415,041.74
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,963,373.00	4,123,442.63
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	330,000.00	0
210302	Түлш, халаалт	330,000.00	0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	30,577,585.21	24,623,325.23
210401	Бичиг хэрэг	1,844,500.00	823,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,895,262.60	21,983,943.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,326,600.00	1,111,032.23
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,037,700.00	705,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	2,473,522.61	0
2105	Нормативт зардал	226,500.00	554,200.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	226,500.00	554,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,778,700.00	3,785,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0	575,000.00
210604	Урсгал засвар	1,778,700.00	3,210,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,423,000.00	1,065,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,423,000.00	1,065,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	45,337,405.38	19,182,267.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	44,812,205.38	18,467,550.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	59,400.00	50,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	148,500.00	87,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	64,300.00	103,860.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	253,000.00	367,000.00
210807	Газрын төлбөр	0	84,357.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,646,503.65	37,229,287.78
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0	120,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	20,646,503.65	37,109,287.78
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	69,575,725.28	52,958,587.19
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	41,391,500.00	18,372,700.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	41,391,500.00	17,072,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0	1,300,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	28,184,225.28	34,585,887.19
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,530,947.28	34,585,887.19
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,653,278.00	0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	35,160,163.14	100,555,362.20
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,224,904.68	0
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	1,224,904.68	0
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	33,935,258.46	100,555,362.20

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	399,038,418.00	372,956,398.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	925,340.00	4,878,850.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	925,340.00	4,878,850.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	925,340.00	4,878,850.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	925,340.00	4,878,850.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	398,113,078.00	368,077,548.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	367,459,800.00	340,673,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	367,459,800.00	340,673,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	30,653,278.00	23,615,850.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,000,000.00	20,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	15,653,278.00	3,615,850.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	0	3,788,398.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	0	3,788,398.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	396,553,418.00	368,468,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	396,553,418.00	368,468,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	326,977,692.72	315,509,412.81
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	207,274,084.56	224,387,729.80
210101	Үндсэн цалин	155,850,658.56	174,274,769.80
210102	Нэмэгдэл	39,329,826.00	27,436,811.00

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	12,093,600.00	14,408,600.00
210104	Урамшуулал	0	8,267,549.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,340,998.76	27,589,433.78
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,039,051.55	19,180,067.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,134,712.97	2,125,779.19
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,666,606.81	1,743,865.36
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	385,878.65	413,925.49
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,114,748.78	4,125,795.85
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	330,000.00	0
210302	Түлш, халаалт	330,000.00	0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,885,200.00	12,389,382.23
210401	Бичиг хэрэг	1,123,600.00	847,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,434,900.00	9,976,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,386,000.00	1,111,032.23
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	940,700.00	455,000.00
2105	Нормативт зардал	277,200.00	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	277,200.00	0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,702,900.00	3,660,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	52,900.00	0
210604	Урсгал засвар	1,650,000.00	3,660,000.00
2107	Томилот, зочны зардал	2,235,000.00	921,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,235,000.00	921,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	71,669,309.40	46,441,867.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	71,043,109.40	45,727,150.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	59,400.00	50,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	148,500.00	87,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	64,300.00	103,860.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	354,000.00	367,000.00
210807	Газрын төлбөр	0	84,357.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	263,000.00	120,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	263,000.00	120,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	69,575,725.28	52,958,587.19
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	41,391,500.00	18,372,700.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	41,391,500.00	17,072,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0	1,300,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	28,184,225.28	34,585,887.19
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,530,947.28	34,585,887.19
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,653,278.00	0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	2,485,000.00	4,488,398.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	2,485,000.00	700,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,485,000.00	700,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	2,485,000.00	700,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	2,485,000.00	700,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-2,485,000.00	-700,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	0	3,788,398.00

101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	3,788,398.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	36,953,494.00	1,120,118.12	48,137,560.65	86,211,172.77
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	36,953,494.00	1,120,118.12	48,137,560.65	86,211,172.77
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	36,953,494.00	1,120,118.12	85,326,728.32	123,400,340.44
D01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	36,953,494.00	1,120,118.12	85,326,728.32	123,400,340.44
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	36,953,494.00	1,120,118.12	85,326,728.32	123,400,340.44
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	100,555,362.20	100,555,362.20
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	36,953,494.00	1,120,118.12	185,882,090.52	223,955,702.64

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	341,723,300.00	307,324,912.81	34,398,387.19	89.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	341,723,300.00	307,324,912.81	34,398,387.19	89.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	324,650,600.00	290,252,212.81	34,398,387.19	89.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	252,559,900.00	224,387,729.80	28,172,170.20	88.8
210101	Үндсэн цалин	183,917,600.00	174,274,769.80	9,642,830.20	94.8
210102	Нэмэгдэл	44,624,600.00	27,436,811.00	17,187,789.00	61.5
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	14,517,700.00	14,408,600.00	109,100.00	99.2
210104	Урамшуулал	9,500,000.00	8,267,549.00	1,232,451.00	87.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,569,900.00	27,589,433.78	3,980,466.22	87.4
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,467,600.00	19,180,067.89	2,287,532.11	89.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,525,600.00	2,125,779.19	399,820.81	84.2
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,020,400.00	1,743,865.36	276,534.64	86.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	505,100.00	413,925.49	91,174.51	81.9
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,051,200.00	4,125,795.85	925,404.15	81.7
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,080,800.00	12,078,032.23	2,767.77	100.0
210401	Бичиг хэрэг	536,000.00	536,000.00	-	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	9,977,200.00	9,976,000.00	1,200.00	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,112,600.00	1,111,032.23	1,567.77	99.9
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	455,000.00	455,000.00	-	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,330,000.00	2,330,000.00	-	100.0

210604	Урсгал засвар	2,330,000.00	2,330,000.00	-	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	921,900.00	921,000.00	900.00	99.9
210702	Дотоод албан томилолт	921,900.00	921,000.00	900.00	99.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	25,068,100.00	22,826,017.00	2,242,083.00	91.1
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	24,162,300.00	22,111,300.00	2,051,000.00	91.5
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	50,000.00	50,000.00	-	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	124,800.00	87,500.00	37,300.00	70.1
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	108,000.00	103,860.00	4,140.00	96.2
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	99,000.00	22,000.00	77,000.00	22.2
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	367,000.00	367,000.00	-	100.0
210807	Газрын төлбөр	157,000.00	84,357.00	72,643.00	53.7
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	120,000.00	120,000.00	-	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	120,000.00	120,000.00	-	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	17,072,700.00	17,072,700.00	-	100.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	17,072,700.00	17,072,700.00	-	100.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	17,072,700.00	17,072,700.00	-	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	341,723,300.00	307,324,912.81	34,398,387.19	89.9
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	340,673,300.00	306,087,412.81	34,585,887.19	89.8
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	340,673,300.00	306,087,412.81	34,585,887.19	89.8
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,050,000.00	1,237,500.00	(187,500.00)	117.9
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,050,000.00	1,237,500.00	(187,500.00)	117.9
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	20	20	00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	16	16	00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	3	3	00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	15,000,000.00	23,615,850.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	15,000,000.00	23,615,850.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	15,000,000.00	22,315,850.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		285,850.00
210401	Бичиг хэрэг		285,850.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		2,030,000.00
210602	Тавилга		700,000.00
210604	Урсгал засвар		1,330,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	15,000,000.00	20,000,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	15,000,000.00	20,000,000.00

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	1300000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		1,300,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		1,300,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	15,000,000.00	23615850.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	15,000,000.00	23,615,850.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,000,000.00	20,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	3,615,850.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 7,429.7 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 7,429.7 мянган төгрөгийн алдааг санхүүгийн тайланд залрууллаа.

1. Их богдын байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргааны дэргэдэх ахмадын зөвлөлийг 2022 оны 12 сарын 23 өдөр байгуулж 0372001027 дугаартай улсын бүртгэлийн гэрчилгээ авсан байна. Тухайн байгууллага нь байгууллагын даргын 2022.12.21-ны өдрийн А/39 дүгээр тушаалаар 2022 онд батлагдсан нийт цалингийн сангийн 1.5 хувьтай тэнцэх хэмжээний 3,788.4 мянган төгрөгийг 2022.12.23-ны өдөр Их богдын БЦГХЗ-ны ахмадын сангийн 100030013502 тоот дансанд шилжүүлсэн бөгөөд тухайн дансанд үлдэгдлээр байхад санхүүгийн тайланд үлдэгдлээр тусгаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4. "Үнэн зөв байх" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

2. Тайлант онд үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 1050.0 мянган төгрөгийн төлөвлөгөө батлагдаж гүйцэтгэлээр 4878.8 мянган төгрөгийн орлого орж давсан орлого болох 3,615.8 мянган төгрөгийг зарцуулах эрхийг Сангийн сайдын 2022.12.07-ны өдрийн 243 дугаар тушаалаар олгож нэмэлт санхүүжилтийн дансанд төвлөрүүлж зарцуулсан, мөн албан банкын дутааснаас нөхөн төлүүлсэн 25.5 мянган төгрөгийг тус тус төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд тохируулах бичилт хийгээгүй орлого, зарлагаар, тайлагнасан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.5.3 "Төсвийн гүйцэтгэл, зарцуулалт нь батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжиж байгаа эсэхэд олон нийт хяналт тавих боломжоор хангах" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Дээрх алдааг санхүүгийн байдлын тайланд мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлээр 3,788.4 мянга, давсан орлого болох 3,615.8 мянга, албан банкны 25.5 мянган төгрөгийг тус тус төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн орлого, зарлагаас хасаж тохируулан нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаар залруулав.

Аудитаар нийт 765.6 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 335.0 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож 430.5 мянган төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж шилэн дансны мэдээлэлтэй холбоотой 1 зөвлөмж өгөв.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

3.1 Төлбөрийн акт

1. Албан хаагчид томилолтоор ажилласан хугацаанд Сангийн сайдын 2022.06.02-ны өдрийн "Албан томилолтын тариф шинэчлэн батлах тухай" 120 дугаар тушаалаар хоолны зардал олгосон байхад давхардуулан дээрх хугацаанд хоолны нөхөн олговрын 335.0 мянган төгрөгийг цалингийн сангаас олгосон байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2022.06.02-ны өдрийн "Албан томилолтын зардлын тариф шинэчлэн батлах тухай" 120 дугаар тушаалын 1 дэх заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан хаагчдад давхардуулан олгосон 335.0 мянган төгрөгийн хоолны зардлыг буруутай албан тушаалтнаар төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Албан шаардлага

1. Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны анхан шатны шүүхийн 2022 оны 02 дугаар сарын 09-ны өдрийн 0075 дугаар шийдвэрийн дагуу Их богд БЦГХЗ-ны дарга байсан Т.Ганболдын 2021.01.22-ны өдрөөс 2022.02.22 -ны өдрийг хүртэлх НДШ-д 430.7 мянган төгрөгийг төлсөн байна.

Энэ нь Захиргааны ерөнхий хуулийн 103 дугаар зүйлийн 103.1-т "Иргэн, хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаас өөрт учирсан хохирлыг захиргааны байгууллага Иргэний хуулийн 498.5-д заасны дагуу гэм буруутай албан тушаалтнаар буцааж төлүүлнэ" гэсэн заалтыг зөрчсөн тул албан шаардлага хүргүүлж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн албан хаагчийн буруутай үйлдлийн улмаас төрд учруулсан 430.7 мянган төгрөгийг хохирлыг хуулийн дагуу шийдвэрлүүлэх төсвийг хохиролгүй болгох арга хэмжээ авч ажиллах албан шаардлага өгөв.

3.3 Зөвлөмж

1. Тус байгууллага нь шилэн дансанд мэдээлбэл зохих 151 мэдээллээс 137 мэдээлэл хугацаандаа оруулж 12 мэдээлэл хугацаа хоцроосон байна. Мөн цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 1 гүйлгээний 25,499.6 мянган төгрөгийн мэдээллийг хугацаа хоцроосон, зарлагын 2 мөнгөн гүйлгээний 49,607.6 мянган төгрөгийн мэдээллийг мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ" 6.4 " Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т заасан мэдээлэл, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мэдээллийг үнэн зөв мэдээлж байх зөвлөмж хүргүүлэв.

Дээрх акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 05 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/ сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Ахмадын сангийн үлдэгдлийг дансанд үлдэгдлээр тусгаагүй байна	1	3,788.4			1	3,788.4	1	3,788.4				
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд үндсэн үйл ажиллагаанаас давсан орлого 3,615.8 мянга, албан банкын нөхөн төлүүлсэн 25.5 мянган төгрөгийн орлогыг тохируулах бичилт хийгээгүй байна	1	3,641.3			1	3,641.3	1	3,641.3				
Дүн	1	7,429,7			1	7,429,7	1	7,429,7				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Их богдын БЦГХЗ	2	765.7	1	335.0	1	430.7						
Нийт дүн	2	765.7	1	335.0	1	430.7						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 1 гүйлгээний 25499.6 мянга, зарлагын 2 мөнгөн гүйлгээний 49,607.6 мянган хугацаа хоцроосон байна.	1	0					1	0

Дүн	1	0					1	0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	1	0					1	0

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			